

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол від 27.03.2017 р. № 5
Голова Приймальної комісії
В.О. Огнев'юк

Програма
вступного випробування

ОР:	Другий (магістерський) рівень
Галузь:	23 Соціальна робота
Спеціальність:	231 Соціальна робота
Спеціалізація:	Соціальна педагогіка
На базі:	ОР "Бакалавр", здобутий за іншою спеціальністю

ПОГОДЖЕНО
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи
Протокол від 15 лютого 2017 р. № 3
Зав. кафедри

Т.Г. Веретенко

Київ 2017

Пояснювальна записка

Відповідно до Правил прийому до Київського університету імені Бориса Грінченка абітурієнти при вступі на навчання за другим (магістерським) рівнем на основі базової вищої освіти проходять вступне випробування.

Мета: визначити глибину знань з обраної спеціальності, професійні уміння і навички в обсязі базової вищої освіти.

Дисципліни: соціальна педагогіка, генеза соціальної педагогіки, технології соціально-педагогічної роботи, соціально-правовий захист населення.

Форма проведення – випробування.

Кількість питань у білеті – 3.

Тривалість підготовки – 20 хв.

Оцінювання: 100 балів.

Критерії оцінювання знань вступників

№	Оцінка	Кількість балів	Критерії
1	Склав	60-100	Ставиться вступнику, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.
2	Не склав	1-59	Ставиться вступнику, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Предмет та завдання соціальної педагогіки

Сутність соціальної педагогіки як науки. Предмет та завдання соціальної педагогіки. Зв'язок соціальної педагогіки з іншими науками та галузями суспільної практики. Місце соціальної педагогіки в системі педагогічних наук. Аналіз поглядів вітчизняних науковців на зміст соціальної педагогіки як системи наукових знань.

Основні поняття соціальної педагогіки

Поняття тезаурусу соціальної педагогіки. Соціалізація – базова категорія соціальної педагогіки. Характеристика соціального виховання як складової соціалізації особистості. Соціальне середовище як необхідна умова соціалізації особистості. Соціальна адаптація, її різновиди. Взаємозв'язок соціалізації та соціальної адаптації. Зміст та види соціальної профілактики. Сутність соціальної реабілітації. Соціальна допомога та соціальні послуги в структурі соціального обслуговування. Характеристика соціальних інститутів виховання.

Сутність процесу соціалізації особистості

Сучасні підходи до визначення соціалізації. Види соціалізації. Характеристика факторів соціалізації особистості. Механізми соціалізації: рефлексійний, традиційний, інституційний, стилізований, міжособистісний. Загальна характеристика основних етапів соціалізації. Особливості соціалізації дітей та молоді в сучасних умовах.

Характеристика соціально-педагогічної діяльності

Сутність соціально-педагогічної діяльності. Структура соціально-педагогічної діяльності. Характеристика її суб'єктів та об'єктів. Поняття принципів соціально-педагогічної діяльності, їх класифікація. Функції соціально-педагогічної роботи соціального педагога. Особливості волонтерського руху в Україні. Порівняльний аналіз соціально-педагогічної діяльності фахівців та роботи волонтерів.

Сім'я як провідний фактор соціалізації особистості

Сім'я як мала група та соціальний інститут. Параметри сім'ї. Функції сім'ї як соціального інституту. Типологія сімей. Поняття батьківства та батьківської позиції. Стилі батьківства, їх вплив на формування особистості дитини. Напрями соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Характеристика соціального супроводу сім'ї. Типологія форм соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Особливості соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах. Причини соціального сирітства в Україні. Особливості безпритульних та бездоглядних дітей. Особливості соціалізації дітей у закладах інтернатного типу. Сімейні форми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Створення та соціальний супровід прийомних сімей та ДБСТ. Попередження насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми.

Соціально-психологічний портрет особистості з обмеженими функціональними можливостями

Поняття інвалідності. Характеристика видів відхилень у здоров'ї. Типологія дитячої інвалідності. Причини відхилень у здоров'ї. Зміст та напрямки реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями.

Девіантна поведінка дітей та молоді як форма соціальної дезадаптації

Поняття девіантної поведінки. Біологічні, психологічні, соціологічні теорії девіації. Характеристики девіантної поведінки. Причини соціальних відхилень в поведінці дітей. Види делінквентної поведінки. Особливості адиктивної поведінки дітей. Поняття та види психоактивних речовин (наркотиків). Наркоманія, токсикоманія, алкоголізм як різновиди хімічної залежності. Ознаки узалежненої поведінки. Стадії розвитку наркотичної залежності. Характеристика суїцидальної поведінки. Мотиви та стадії суїцидальної поведінки підлітків. Установи та організації, що працюють з дітьми, які мають девіантну поведінку.

Організація соціально-педагогічної роботи в соціальних інститутах територіальної громади

Сучасні підходи до розуміння громади. Основні характеристики територіальної громади. Територіальна громада як поле соціально-педагогічної діяльності державних та неурядових організацій. Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах. Функціональні обов'язки соціального педагога в загальноосвітніх закладах. Структура соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, основні напрямки та форми їх роботи. Діяльність закладів соціального обслуговування в умовах територіальної громади (центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями, соціальний гуртожиток, соціальний центр матері і дитини, центр соціально-психологічної допомоги, центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді). Соціально-педагогічна діяльність неурядових організацій.

ГЕНЕЗА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Культурно-історичні передумови зародження благодійництва в Київській Русі. Князь Володимир як засновник системи соціальної опіки. «Руська правда» Ярослава Мудрого – прообраз сучасних соціальних програм. Питання соціальної підтримки в «Духовній» Володимира Мономаха. Традиції соціальної підтримки населення за часів козацтва. Соціально-благодійна діяльність українських братств. Сільська громада як осередок соціального захисту нужденних. Особливості соціальної підтримки населення в Україні в кінці XIX на початку XX ст. Соціально-педагогічна діяльність у 20-30 роки XX ст. Роль А.С. Макаренка та С.Т. Шацького у розвитку соціально-педагогічної діяльності. Особливості соціально-педагогічної діяльності в 60-80 рр. XX ст. Характеристика соціально-педагогічної практики наприкінці XX початку XXI століття.

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ

Технології соціально-педагогічної діяльності. Класифікація методів соціально-педагогічної діяльності (педагогічні, психологічні, соціологічні, соціально-педагогічної роботи). Організаційні форми соціально-педагогічної роботи. Використання гри та ігрових технік в соціально-педагогічних технологіях. Технології вуличної соціально-педагогічної роботи. Інформаційно-рекламні технології соціально-педагогічної роботи. Профілактичні технології в соціально-педагогічній роботі.

СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ

Законодавча база України щодо забезпечення соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю. Характеристика прав дитини. Конвенція ООН про права дитини. Закон України «Про охорону дитинства». Забезпечення права дитини на участь.

Рекомендована література

1. Басов Н. Ф. История социальной педагогики : учеб. пособ. [для студ. высш. учеб. заведений] / Басов Н. Ф., Басова В. М., Кравченко А. Н. – М. : Издательский центр "Академия", 2005. – 256 с.
2. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи : монографія / Ольга Володимирівна Безпалько.; М-во освіти і науки України ; Ін-т проблем виховання Академія педагогічних наук. – К. : Наук. світ, 2006. – 363 с.
3. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. / Ольга Володимирівна Безпалько. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.
4. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Безпалько О. В., Зверева І. Д., Веретено Т. Г. ; За ред. О. В. Безпалько. – К. : Академ. Видав., 2013. – 312 с.
5. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика : навч. посіб. / Вайнола Р. Х. ; за ред. С. О. Сисоевої. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – 134 с.
6. Веретенко Т. Г. Вступ до спеціальності: соціальна педагогіка. Модуль 2 : навч. посіб. / Т. Г. Веретенко, О. М. Денисюк. – 2-ге вид., допов. та перероб. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 128 с.
7. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за ред. І. Д. Зверєвої. – Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. – 536 с.
8. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей-інвалідів : навч. посіб. / Єжова Т. Є. – К. : Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 284 с.
9. Завадська Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога : навч. посіб. / Завадська Л. М. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2008. – 240 с.
10. Заверико Н. В. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Заверико Н. В. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. – 240 с.
11. Запобігання інституціоналізації дітей раннього віку. Інноваційні технології соціальної роботи з профілактики відмов від новонароджених дітей : метод.

- посіб. / [авт.-упор.: Т. Ф. Алексеєнко, О. В. Безпалько, І. В. Братусь та ін.] ; за заг. ред. І. Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко. – К. : Століття, 2008. – 224 с.
12. Збірка інформаційних матеріалів та нормативно-правових актів з питань попередження насильства в сім'ї, зокрема над дітьми / [укл. Журавель Т. В.]. – К. : Видавничий дім "Калита", 2005. – 88 с.
13. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації : навч.-метод. комплекс / за ред. І. Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко. – К. : [б. в.], 2007.
14. Конвенція ООН про права дитини та законодавство України. Роз'яснення, коментарі / [О. Л. Копиленко, О. К. Сусол, Л. В. Хомік та ін.] ; за заг. ред. О. Л. Копиленка. – К. : РННЦ "ДІНІТ", 2002. – 200 с.
15. Насильство щодо дітей в Україні. Всеукраїнське опитування громадської думки» / [Т. В. Журавель, В. П. Лютий, С. І. Павлиш та ін.] / за ред. С. І. Павлиш, Т. В. Журавель. – К. : ФОП Клименко, 2015. – 146
16. Профілактика ВІЛ та ризикованої поведінки серед неповнолітніх, які перебувають у конфлікті із законом : навч.-метод. посібник // Журавель Т. В., Лях Т. Л., Спіріна Т. П., Тимошенко Н. Є. та ін.; за ред. Т. В. Журавель. – К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2015. – 184 с.
17. Сходинки здоров'я для батьків : просвітницько-профілактична тренінгова програма : навчально-методичний посібник для фахівців соціальної сфери щодо проведення просвітницько-профілактичних занять за програмою «Сходинки» з батьками/опікунами підлітків, які перебувають у конфлікті з законом / Т. Г. Веретенко, Т. В. Журавель, Т. Л. Лях, Ю. В. Пилипас, Т. П. Спіріна, Н. Є. Тимошенко; за ред. Т. Л. Лях. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. – 156 с.
18. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / за заг. ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
19. Соціальна педагогіка : підручник. – 5-те вид. виправ. та доп. / за ред. А. Й. Капської. – К. : Слово, 2011. – 488с.
20. Соціальна робота з людьми з особливими потребами / [упор.: О. В. Безпалько та ін.] / під заг. ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Наук. Світ, 2002.

– 55с.

21. Тематична зміна у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку : метод. посіб. / [О. В. Биковська, Р. Х. Вайнола, Ж. В. Петрочко та ін.]; за заг. ред. Ж. В. Петрочко. – К. : [б. в.], 2010. – 324с.